

Resum

Gregor Samsa és un jove viatjant de mostres que viu en un pis a la ciutat amb la seva família: els seus pares i la seva germana petita. Viu en un profund estat de tristesa ja que no li agrada la seva feina, però necessita el sou per mantenir a tota la seva família ja que els seus pares són massa grans per treballar i la seva germana, Grete, és massa jove.

La història comença un matí quan Gregor es lleva per anar a treballar i es troba convertit en un repugnant insecte. El protagonista no li dóna gaire importància i s'aixeca del llit. S'adona que s'ha adormit i que s'ha d'afanyar perquè si arriba massa tard a la feina, el despatxaran. Els seus pares, sense saber el que li passa, intenten ajudar-lo, però en Gregor s'ha tancat a l'habitació en clau. Mentre el protagonista fa peripècies per baixar del llit, arriba a casa l'encarregat principal del magatzem on treballa. Gregor s'excusa amb una veu poc humana, i quan obre la porta, tots es queden bocabadats, arribant la mare a desmaiar-se.

Al principi, la seva germana és l'única persona que es preocupa d'ell perquè aquest no pot sortir de l'habitació. A més, ha perdut la seva veu cosa que fa pensar als demés que s'ha convertit en un animal irracional incapaç de comprendre'ls, cosa que és totalment falsa. Però la germana, cada dia li augmenta una repugnància vers al seu germà.

Cada vegada la situació econòmica familiar empitjora més i es veuen obligats a treballar, i fins i tot a llogar les habitacions del seu pis. Un vespre, Grete es posa a tocar el violí pels tres hostes i Gregor aprofita que algú havia deixat la porta oberta, i s'arrossega lentament i silenciosament cap al menjador on el veu tothom. Els hostes, indignats, decideixen marxar sense pagar i el pare, molt enfadat, es dirigeix a Gregor amenaçant-lo, però al veure el seu lamentable estat, l'envia a l'habitació.

La família va creure que en Gregor era el centre de tots els problemes i decidiren d'acabar amb ell. En Gregor, però, va escoltar la conversa i es va marginar encara més, va deixar de menjar i humilment, morí sense fer soroll. La criada fou l'encarregada de desfer-se del cadàver.

Ressenció

Franz Kafka escriu *La Metamorfosi* en un moment delicat de la seva vida, quan està passant la primera crisi de la relació amb Felice, en el 1912. En aquesta obra apareixen els temes característics de Kafka com són la soledat, la frustració i l'angoixosa sensació de culpabilitat que experimenta l'individu al veure's amenaçat per unes forces desconegudes que no arriba a comprendre i es troben fora del seu control.

L'estil irònic de Kafka, en el qual es barregen amb naturalitat fantasia i realitat, dóna a la seva obra un aire claustrofòbic i fantasmal, tal com succeeix a *La Metamorfosi*.

En llegir aquesta obra i la biografia del seu autor, podem observar moltes similituds entre la vida i entorn social de Kafka i la del protagonista de l'obra, Gregor Samsa. Podem observar, per exemple, la mala relació que hi ha amb el pare tant en el llibre, com en la vida real de Kafka. Una altra semblança és que Kafka se sent rebutjat per la societat del seu moment ja que era de religió jueva, a més, que pertanyia a la minoria de germano-parlants de la població txecoslovaca d'aquella època, Gregor també se sent menyspreat. Gregor Samsa, igual que Kafka, és un home solitari, amb poques amistats i una vida amorosa força desafortunada. També cal destacar l'especial relació que tenia amb la seva germana Ottla, que com es pot veure en el llibre, al principi era molt bona però a mesura que va anar passant el temps, la cosa va anar a pitjor; la germana també feia de medidora entre Franz i la seva família.

Ja des del principi de l'obra cada personatge mostra la seva forma de ser davant la situació d'en Gregor. El

pare demostra una gran indiferència respecte el seu fill, li preocupa més com tirar endavant econòmicament a partir d'ara que no pas el que li ha passat al seu primogènit. La mare no es deixa de preocupar pel seu fill, però com que té asma no pot realitzar cap tipus d'esforç ni treball cansat. Grete, la germana, protegeix a la seva mare i es creu l'única capacitada per cuidar el seu germà. Els tres hostes representen el comportament que tindria la societat, menyspreant allò monstre amb el que s'ha convertit. L'assistenta vol sentir-se superior als altres, per això s'encarrega del cadàver d'en Gregor sense consultar-ho a ningú. El protagonista, ens és presentat per l'autor com un personatge, la vida i la llibertat del qual no depenen de la seva pròpia voluntat, sinó que està lligat i sotmès a unes lleis externes que el determinen.

Tal com hem esmentat anteriorment, tan sols la germana pensa en ell al principi, i li porta menjar i li neteja l'habitació. Però a mesura que passa el temps, Gregor queda cada cop més oblidat i abandonat, totalment aïllat. Viu en una habitació amb un gran desordre, molt bruta, on hi ha guardat tot allò que la família no vol. Aquesta situació desmoralitza enormement a Gregor, qui després d'una discussió entre la família decideix morir silenciosament ja que tothom creia que en Gregor era l'origen de tots els problemes que la família arrossegava des de feia temps.

Un detall molt significatiu que reflexa en la humilitat amb què Kafka ho descriu tot; és el fet que Franz no diu en cap moment quin tipus d'insecte és. Tot sembla indicar que és un escarabat segons les descripcions que se'ns dona, però en cap moment es concreta. Kafka tan sols vol transmetre l'aspecte repugnant que té i per això no cal dir si és un escarabat o no. L'únic que vol és descriure com és d'horrorós i diferent de la resta de la societat. A més, és també força curiós el fet que Gregor es desperta i veu que s'ha convertit en un insecte i gairebé ni es sorprèn ja que no ho considera anormal en comparació a la seva vida rutinària.

La transformació de Gregor Samsa en un escarabat, el lector no la veu com a tal transformació sinó com una profunda crisi d'identitat del protagonista. No hi ha cap motiu justificat perquè en Gregor es transformi; és absurd i inexplicable tal com n'és l'existència humana per Kafka. El complex d'inferioritat a que arriba, el fa morir de pena i vergonya.

El descontentament que li produeix el món en el que viu, del qual no s'hi sent formar part, fa que el domini l'angoixa, que vegi el seu propi món com un laberint, com un món irracional, sense comprensió, sense sentit. Això fa sentir-se identificat a Kafka amb l'existencialisme.

El punt culminant del relat que reflexa el pessimisme de Kafka es dona en la part final, quan l'assistenta descobreix el cadàver completament sec d'en Gregor, és ella qui s'encarrega de desfer-se'n del cos, sense dir-ho a ningú de la família, però també sense que cap familiar s'hi interessi.

L'estil de Kafka és dens, apretat, ple d'al·lusions i reticències, i tots els personatges estan rodejats d'una atmosfera de misteri i inquietud, reflex de la atormentada vida interior de l'escriptor. La seva obra constitueix una afluença d'escenes i situacions percebudes amb una intensitat sense precedents, en la qual, el detallisme descriptiu ens evoca a una imatge molt aconseguida.

Un cop feta aquesta lectura, crec que no m'ha fascinat tant com l'anterior, *Werther*, però sí que m'ha cridat molt l'atenció la desesperació que viu el protagonista que hi ha descrita durant tot el relat. A mesura que l'anava llegint, veia com el problema encara es feia més gros, i cada vegada hi veia menys solucions. Per això que no és d'estranyar que *La Metamorfosi* sigui l'obra mestra de Kafka, perquè sota la transformació d'un home agobiat per la vida rutinària en un insecte, hi ha la desesperació d'un home que veu com la societat el rebutja i l'ignora.

Bibliografia

– DELEUZE, G. GUATTARI, F. *Kafka, por una literatura menor*. Mèxic: Ediciones Era, 1990.

- KAFKA, F. *La metamorfosis*. Madrid: Alianza Editorial, 1999.
- V.V.A.A. *Franz Kafka en els seus millors escrits*. Barcelona: Els dies i els homes, 1976.